

Monumentnummer*: 517007

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 20 maart 2006
Kadaster deel/nr 82729/93

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*					
Goirle	Goirle	Noord-Brabant					
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Thomas van Diessenstraat	1			5051 RJ	Goirle		
Kloosterstraat	22			5051 RD	Goirle		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Goirle	B				7369		
Goirle	B				7368		

Omschrijving**

Inleiding.

Voormalig KLOOSTER, KWEEK- en KOSTSCHOOL "St. Franciscus van Sales" van de Fraters van Tilburg uit 1889 met een uitbreiding in 1924. Het oudste gedeelte vertoont Neo-Gotische en Ambachtelijk-Traditionele motieven. De vleugels vertonen elementen van het Rationalisme en Expressionisme. Het geheel ligt op de hoek van de Kloosterstraat en de Thomas van Diessenstraat. De middenvleugel (1889) is gebouwd naar ontwerp van architect Guibert de Beer (Tilburg). De noord- en zuidvleugel (1924) en de kapel (1925) zijn gebouwd naar ontwerp van architect Constant Panis (Tilburg).

De fraters starten in het gebouw in 1890 de eerste Nederlandse BLO-school voor geestelijk zwakbegaafde kinderen (jongens) en hebben het gebouw uitgebreid met diverse vleugels, die inmiddels sterk verbouwd zijn. De fraters hebben methodieken ontwikkeld voor onderwijs aan kinderen, die tot dan toe de uitgestotenen in onze samenleving waren geweest. De school werd geleid door fraters die hier woonden en werkten.

Omschrijving.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het gebouw beslaat een U-vormige plattegrond. Achter het gebouw ligt de rechthoekige kapel. De U-vormige vleugel heeft een symmetrische opzet en bestaat uit een rechthoekig hoofdgebouw van 1889 met twee haaks hierop aansluitende vleugels van 1924, welke vleugels een voorplein omsluiten. De voorgevel telt zeven traveeën, aan de achterkant telt de gevel twaalf traveeën. De haakse vleugels tellen vijf raamassen en sluiten aan op de zijgevels van de oudbouw, welke eveneens vijf traveeën tellen. Het gebouw bestaat uit twee bouwlagen met een zolderverdieping gedekt door haaks op elkaar aansluitende zadeldaken. Aan de achterkant bevindt zich in het verlengde van de rechter vleugel een topgevel. Het voorschild wordt in het midden doorbroken door een vierkante toren gedekt door een achzijdige torenspits met lantaarn en bekroond door een smeedijzeren kruis en vergulde windhaan. In het torendak bevinden zich vier dakkapeltorentjes. De daken zijn voorzien van natuursteen leien in Maasdekking.

De detaillering van het oudste gedeelte is in voor- en achtergevel vrijwel identiek. De voorgevel heeft een middenrisaliet, die tevens de onderbouw van de toren vormt. Hierin bevindt zich op de begane grond de hoofdingang bestaande uit een dubbele voordeur met deurnaald en tien kussenpanelen met glas-in-lood in het bovenlicht, waarin zijn opgenomen twee staande ovale medaillons van gebrandschilderd glas met afbeeldingen van H. Maria met kind en het wapenschild van de gemeente Goirle (hoofd van Johannes de Doper liggend op een schotel) met op het glas de teksten: "Salve Regina Misericordiae Mater" en S. Joannis bapt. decollatio, 13 mei 1890. Boven de ingang bevindt zich een schuifvenster met een brede middenstijl waarin een onderraam met een roedenverdeling van twaalf en een bovenraam van acht ruiten en daarboven bevindt zich in een rondboognis op een sokkel het beeld van St. Franciscus van Sales, de patroonheilige van het klooster. Het is een zandstenen beeld geschonken door de Goirlese textielabrikant Frans Ravels.

De overige vensters in voor- achter- en zijgevels van de oudste middenvleugel zijn identiek aan het venster van de risaliet. Het opgaand werk bestaat uit handgevormde rode baksteen gemetseld in kruisverband. Het staat op een cementen plint. Het muurwerk wordt afgewisseld door hardstenen lekdorpels, die in de voorgevel als een cordonlijst bezijden de vensters doorlopen. De muuropeningen hebben getoogde boogtrommels voorzien van siermetselwerk. Aan de bovenkant sluit een keperboogfries met een kroonlijst de gevels af. De zijvleugels hebben een rechthoekige plattegrond. De kopgevels aan de Kloosterstraat zijn identiek. Tussen pilasters bevinden zich twee venstertraveeën. De bekroningen van de gevels met een kruis en afdekking zijn van hardsteen. Beide vleugels, voorzien van lisenen en sober baksteenornament bestaan gedeeltelijk uit twee en drie bouwlagen met een zolderverdieping. Op de nok van de daken bevinden zich vierkante ventilatielantaarns met helmdakbekroning. De voorvleugels hebben op twee bouwlagen kruisvensters met in de onderramen een zesruits- en in de bovenramen een vierruitsroedenindeling en op de bovenste bouwlaag vensters met twee of drie tussenstijlen met daarin vierruitsroedenramen. De vensterindeling van de traveeën in de zijgevel aan de Thomas van Diessenstraat komt overeen met die van de voorvleugels. Ter plaatse van de vensters (halve dakkapellen) van de derde bouwlaag is de goot- of daklijn doorbroken. Het opgaand werk van de zijvleugels komt overeen met dat van de middenvleugel, wel is het eenvoudiger uitgevoerd. De tweelaagse gedeelten van de gevels worden afgesloten door een fries bestaande uit uitkragend metselwerk met een kroonlijst en de drielaagse gedeelten door de rechte uitstekende boeiboorden van platte dakkapellen. De muuropeningen in de zijvleugels zijn alle rechtgesloten en voorzien van een staande strek. De kapel heeft een vierkante plattegrond, die door middel van halve schilddakjes overgaat in een achtkantige bovenbouw. Ze wordt gedekt door een achzijdig torendak voorzien van een achzijdige lantaarn met helmdak en kruisbekroning. In de lantaarn een luidklok. De muren zijn eenvoudig gedetailleerd met rollagen en strekken in baksteen en hebben halfronde ramen met glas-in-lood.

In het portaal van de kapel bevindt zich de eerste steen met het volgende opschrift: "Gezegend door de Zeereerw. Heer Arn. J.J. Verhoeven, rector. Gelegd door den Zeereerw. fr. M. Eligius sup. gen. en fr. M. Chrysolgus, vic. 19-2-1925". Inwendig wordt de kapel overdekt met een in baksteen gemetselde koepel met twaalf ribben met een rondvenster in de kruin onder de lantaarn, dat voorzien is

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

van glas-in-lood. In een rand ter hoogte van de geboorte van de koepel staan de symbolen van de dierenriem uitgespaard. Het rechtgesloten koor en de vier pendentieven van de kapel hebben een rondboog. De kapel is uitgevoerd in schoon metselwerk, dat afgewisseld wordt door stucwerk. Het basement en opgaande muren bestaan uit rode baksteen gemetseld in kruisverband, de koepel in gele baksteen. Het stucwerk bevat fresco's van de hand van Luc. van Hoek (Goirle). De kapel bevat twee biechtstoelen en een zangzolder. Het koor, altaar en communiebank zijn van marmer. De laatste heeft een koperen balustrade met medaillons met afbeeldingen van Het Lam Gods en een pelikaan met jongen. De glas-in-lood vensters onder andere met gebrandschilderde figuratieve afbeeldingen met de teksten: Obedientia, Mansuetudo, Castitas, Pietas, Mortificatio en Humilitas zijn uit het atelier van Van den Berg (Dordrecht). De kapel heeft een bronzen kroonluchter met acht lampen.

Waardering.

Het voormalige klooster annex kweekschool met kapel is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als goed voorbeeld van de geleidelijke uitgroei van katholieke kloosterlijke onderwijsinstellingen in de late negentiende en twintigste eeuw. Het is in die zin tevens van typologisch belang. Het heeft architectuurhistorisch belang vanwege de plaats in het werk van Guibert de Beer. De centraliserende kapel is typologische zeldzaam. Het geheel is gaaf bewaard gebleven.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Klooster, kloosteronderd

Functie

Klooster